

NAGYKÖRÖS és VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykőrös, IV. ker., Kossuth Lajos-ter. 35. Szekély-nyomda, telefon: 94.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér. A felelős szerkesztő és lapfőlapjados: D. Tóth Ferenc távolítottán a szerkesztésért felelős: Szekély Albert.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Égész évre 10 K, 1/2 évre 5 K, 1/4 évre 2 50 K. VIDÉKEN: Égész évre 12 K, 1/2 évre 6 K, 1/4 évre 3 K. Egyes szám ára vasárnap 10, hétköznap 4 fill. Nyitár soronkint 50 fill.</p>
---	--	--

A Dardanellák.

(K—l.) Az Egei és a Fekete tenger között két tengorzoros és a Márvány tenger simul mintegy 300 kilométer hosszán. Aki a vizrésznek és azt övező partoknak bírálója, az urálja Keleteurópa és Közép-Ázsia területét, illetve annak kereskedelmét.

Már pedig ez a földrészt mezőgazdaságilag, iparilag és bányászatiilag őskorú — kiaknázatlan. Tömérdek kincsek a foglalatla, amelyre már-már szüksége van az emberiségnek. Meg is indult volna már e kincsek kiaknázása, ha annak árát nehéz, hosszú időt igénylő és sokba kerülő szállítása nem drágítaná meg. De ép a szállítási nehézségei miatt fekszik e terület még ma is partolon, s csak a kis mértékű belfogyasztás céljaira lesz mivelte.

A minden földi kincset felfaló nyugati nagyhatalmak már rég idők óta kacsingatnak e kincsek felé, de kevés eredménnyel, mert mindegyik magának szeretné azt megszerezni, amit azonban a másik meg nem enged.

Hogy a tengorzorosoknak jelenlegi birtokosa nem használta ki a

helyzetet, annak tőke szegénysége az oka. Törökországnak nincsen pénze ilyen nagy arányú gazdasági célok megvalósítására. A legutóbbi időkben a német tőke sietett segítségére. A német tőke részvételével épít most az Márvány tengert a Perzsa-öbölben van hivatva összekötni. A vasút nagyobb része már a forgalomnak is átadatot és évi tíz millió tiszta hasznot eredményez. Ha teljesen készen lesz, a világ legjövendelműbb vasútvonalát fogja képezni. Ez érthető, ha tudjuk, hogy az árut, amelyet eddig 15 nap alatt szállítottak Londonba, e vasút vonal igénybe vételével 5 nap alatt vihettek oda.

Az idegen földön megkezdett német beruházás tehát nem remél sikerrel járt. De még ennél is nagyobb eredményt ger a vasút vonal mellett elfekvő területék gazdasági kihasználása.

Ez a kettős eredmény felkeltette a nagyhatalmaknak és különösen Angliának irigykedő-ét, antagónizmusát. És már a Bagdad és Perzsa-öböl közötti vonal kiépítésénél az angol tőkének is részt juttattak. Anglia bir-

vágya ezzel meg nem elégedett, hanem az összes Közép-Ázsiai kereskedelmi centrum központja: a *Dardanellákra* (és ezzel kapcsolatos *Boszporuszra* veté személ, s annak brászárért hódító harcot indított meg akkor, amidőn a többi európai nagyhatalmak a világháború egyéb terein vannak lefoglalva.

Ezt a hódító hadjáratot oly mezbe öltözteté, mintha nem is saját érdekért harcolna, hanem szövetségeseinek segítségét célozza.

Az orosz, amelynek érdeke, hogy a Fekete tengerben székelő tengeri hadierőjét zavartalanul mozgathassa Európa körül, már rég idők óta áhítja a tengorzoros birtoklását, de ezt a nagyhatalmak mind ez ideig megtagolták. A most folyó világháború — ugyiltszik — bizonyos engedékenységre bírta szövetségeseit: Franciaországot és Angliát.

Hogy mik ezen eredmények, azt nem tudjuk, de valószínű, hogy szabad mozgás a Boszporuszon és a Dardanellákon át.

Eddig ugyanis a dardanellai egyezség szerint a nem török hadihajóknak a porta engedély nélkül a

A magyar paraszt. (24)

A juhász „gyerök”.

II.

A botot dicséret illeti: a fája som, a kampója finom, a cifrája a kunkorodó végén igen takaros. Kéri az ember pénzért, a gyerek persze nem adná a világot se. Eközben pedig a pipászár kiáltászik a gyerek belső zsebéből, megkínálja hát az ember egy cigarellissal. Biztos hatás. A szivaradás tényben barátkozás rejtőzik. figyelem az idősebb részéről, másrészt pedig a kor elismérése a fiatalabbal szemben: a megbecsülés. Csodás mosollyal és illő köszönettel elfogadja, sőt rá is gyújt, amint biztatlant kap hozzá.

A gyerekcsoport mindent kilési amonnan biztosan és részleteiben is pontosan, mert két kis koma, — 8—10 esztendő köri — kór szompolyogni erre felénk. Egy kis beütés hát iltal oda is jönnek.

Kikérdé az ember a nevüket és megkérdeztük, hogy nem pipázunk e már kö is? (Mert az egyik szemük a Sándor füsttőlög szivarjára pisilant minduntalan.)

— Nem pipázunk. Mink csak a kukorica selymit sziljuk.

— Mit te? A selymit, hogyan?
— Papiros, száraz levél akad hozzá néha itten is.

Szóval ezek cigarettáznak.

Sándort sértene, ha ez a nála kisebb két kölyök is cigarettát kapna, egészét mindenk: így közli aztán meg az igazság önmagát, hogy a kettőnek juttat egyet. Sándor is bólint erre, a gyerekek is boldogok.

Gyufa nincs náluk, Sándor odanyítja a „pakliit” nekik; de hozzá teszi, hogy:

— Elszédülnek.

— Hohó, akkor Sándor csak te tartsd meg azt a szivart is, a gyerökök pénzbe kapják ki. — Két-két krajcár nyomta a markukat; a felragyogó szemek erős tettek az ajkuk halk köszönet rebesését.

Ugy látszik, hogy a tárgyalás itt között egészen biztató volt mert a két kis leányka, akiket a fiuk magukra hagytak, nagy bátortalanásban ugyan, de felénk tekintettek állandóan.

— Kik azok a kis lányok, te Sándor?
— Az egyik a testvéreméném, az a

Marcsa, az az „jűncskő”. A más az a mi tulajdon lányunk, a Julcsa.

Egy tíz fillérest kapott Sándor, hogy ossza föl közöttük cukorra.

— Ugyan hívj ide őket te, Sándor.

Hivta: de nem kérilte, rendelt inkább, félhöz illőleg: kiáltott nekik.

— Gyertök ide, hé!... Lányok!!

„Gyűttek” az édes kis maszatos, vékony ruhás, meztábas lánykák: ki gondolná róluk, amint nézi-látja őket, hogy Mégcs pusztá virágává fejlődnek mástél évized alatt? Felélenk bujtak a fia gyerekek felé; de megmondták a nevüket értelmesen, illedelm tudóan.

Sándor pedig ekként szól hozzám:

— Kéröm alásnan, nem volna aprópénze a tekintős urunk? Könnyebben történne az osztokodás.

— Dehogy is nincs.

Visszandaz a tíz fillérest, én meg 2—2 krajcárt adtam a parányi kezekbe. Han „beukukták” egyszerre és hogy nézegették azt a nagy kincsét úgy oldalt fordulva, mikor csak szerit éjtettek! Ezen közben eszembe jut é még hamar, hogy két fillérel megrohivult a társaság. Nosza sietek is a helyrohvossal. Két fillérest ányjtok a Sándornak, hogy az övé.

Ezt a jelenetet szerettem volna mozi-fótvétel elé állítani. Azt a nem sértő, de mégis elutasító, határozott, de nem merev,

szorosokon átkelni nem volt szabad. Kivételt statuáltak 1891-ben Oroszországnak, egy orosz-török egyezményrel, amelynek értelmében az orosz flotta hajói, ha kereskedelmi zászlók tűztek ki, szabadon átkelhetek; de ha katonát szállítottak, erről a portánál jelentést tenni voltak kötelesek.

Ez a korlátozás, ugyázták, még mindig terhes volt Oroszországnak, melynek világhódító útjában teljes utasadságra van szüksége, mert teljes szabadság mellett minden időben megközelítheti a Földközi tengeren európai tengerpartjait, s akaratának elfogadására kényszerítheti annak lakóit.

Hogy szövetségesei ezt az egész Európát veszélyeztető orosz érdeket milyen biztosíték mellett segítik elő, azt nem tudjuk, de az bizonyos, hogy a két szövetségese állam ez ellen magát biztosította.

Ha tehát a Márvány tenger szorosai az entent birtokába kerülének, kizárt lenne onnan Európa többi nagy és tengeri hatalma az apróbb balkán államokkal együtt, mely utóbbiaknak ez életéretét bémánna meg.

Ily alakulat nem maradna nyugodt birtoklás, mert állandó háborús veszedelmek lenne forrása, ami Európa további békés fejlődését akadályozná.

Eddig a Balkán felszígét volt Európa tűzcsóvája, amely háborús lángba börtötta Európát. Ez a tűzcsóva a világháborúval ki fog aludni. De ha az ententnek a tengerszorosok elleni támadása javukra dólne el, akkor még egy veszedelmesebb tűzcsóva égne Ázsia és Európa határán.

Ott azonban még nem tartunk.

A Dardanellák 70 kilométeres frontján, ép egy mint a Boszporusznek 27 kilométeres frontján számos megérdemelt védőmű áll, mintegy 1500 ágyúval felszerelve. Amelyek szemben és oldalt uralkaj az 550, illetve 7000

méter széles szorosokat s az ellenséges beáramlás ezek miatt a lehetetlenséggel határos.

Mindazon által a Dardanellák elején, a régi Trója színterén megindult a tengeri támadás az erők ellen, s szaimitahunk rá — ha ugyan komoly a támadás — hogy a Fekete tenger felől az orosz flotta indít támadást a Boszporusz ellen. Sőt azt sem tartjuk lehetetlennek, hogy szárazföldi csapatokkal partra szállás kísérlelnék meg, de az a szent és szilárd meggyőződésünk, hogy egy a tenger felől bombázás, mint a partraszállás csak kísérlet marad, mert a jól neki küszlű török hadsereg megfélemlíthetlen és halált megvető bátorsággal fogja e kísérleteket minden oldalról meghiusítani.

A Boszporusz, a ragyogó Konstantinápoly, a Dardanellák és a világszép Márvány-tenger brása a parók festői palotáival csak mesebeli álma marad az ententnak!
Ugy legyen!

Miként vessük a kapásnövényeket.

Nagykörös város tanácsa tekintettel a nehéz munkáviszonyokra, fogatos kapáló eszközöket, gynevezett Planett rendszerű lókapákat szerelt be, melyek napi 1 korona használati díj ellenében a gazdákönöznek rendelkezésére fognak állani. Épen úgy lesznek a város által kikölcsönözve, mint a permetező és kénporozó gépek. Hogy ezeket a lókapákat igénybe vehessük, már a vetést úgy kell eszközölnünk, hogy a kapásnövényeket 50—80 centiméternyi távolságra párhuzamos sorokba vetjük; még legelőszerebb, ha nemcsak a sorváltásnál tartjuk be ezt, hanem a bokrokat illetve az egyes növényeket is egymástól 50—80 cm. távolságra ültetjük, gynevezett keresztötésbe, hogy a kapáló gépekkel keresztebe is megmunkált területeken a növények mindenkor a megbolygatott terület közepén álljanak. A város gazdaságcsnöka és a gazdasági egyesületi titkára bármely érdeklődő gazdának készséggel ad felvilágosítást az egyes növények ültetés távolságára.

De akorra mind a „högyre“ futott már vissza, ott settenkedik mind a föld felé hajlongva, csak Sándor áll botját a hóna alá illesztve valahogy, áll és néz a kocsis után, a lemenő naptól megvilágítva, nyugodtan, fensőségesen, mint Árpád vezér a honfoglalás képen.

... Nini kocsis, mi az a fekete ott a bucka tejétén?

— Hát a püli, kérem alásnan.

— Nem, nem ott oldalt, hanem fölnt a gyerekek közt, legfelül; csöve is van; nini füst csap ki a kéményből!...

Leszállók, visszamegyek, valamennyien sietünk vissza, mi a fészkes istennyálit csinálnak azok a kis zsiványok?!

Egy közepes láda nagyságú tűzhelyet gyurmáltak agyagból, polyválta mint a vályogot szokás, egyik végén kisebb turaj sajt nagyságú és kerességű az emelkedés, ebbe beleszurva egy vékonyka kályhacső. Az alkalmatlóság egy kis mélyedésre van állítva és a tűzhelye, ebben ég a szalma. Kéve szalma van ugyanis a „masina“ mellett, a gyerekek apró csövéket készítenek belőle és rakják be egymás után kici a magáét, hogy a lángolás és füst állandó legyen.

Újtások a postán.

Mikor nem felelős a posta?

A postaintézmény a háború tartama alatt oly megészített munkát teljesített eddig, hogy az minden ember teljes elismerésére vívta ki. Annak dacára, hogy a legveszélyesebb területeken a legkisebb létszámmal dolgozott a posta és mégis oly kifogástalanul felelt meg a reabizított feladatoknak, hogy annál több valóban nem lehetne követelni ez intézménytől. Ennek dacára maga a postagazgatóság tesz újabb és újabb lépéseket arra, hogy a közönség érdekeit minél intenzívebb módon szolgálja.

A legújabb, amit a postagazgatóság tett a zavartosság kérdésében. Eddig a postai szabályzat értelmében a háború tartama alatt nemcsak a tábori, de az összes magánfelvétel, vagy hivatalos által feladott küldeményekért a posta egyáltalán nem vállalt zavartosságot. Ez az eljárás érthető volt azoknak a területeken, ahol a harc tartott, tehát veszélyeztetve volt minden. Indokolatlan volt azonban az eljárás oly esetekben, amikor a küldeményeket veszély nélküli területen adták fel és ugyanilyen területre címézték. Az ilyen esetekben kifolyólag nagyon sok károsodás érthette, különösen a kereskedő világot, de a közönséget is, mert az értéktelkek ára éppen a szállítások eme nehézsége miatt jelentékenyen emelkedett.

A posta most módosította a régi szabályt és márciustól kezdődőleg új szabályt állapított meg. Az új szabályt a Hivatalos Közlöny legutóbbi száma közli. E szerint a m. kir. postai a háború tartama alatt nem szavatol azokért a kárókról, amelyek a háborús eseményekből s ezekkel kapcsolatos veszélyeztetett helyekből származnak, vagy a háborús állapotból folyólag a postai szolgálat rendes menetének megakadályozása, vagy megakadása folytán keletkezhetnek.

Sándor ott állván elmagyarázza, — de ilyenkor a bot kiterül a hóna alól a kézbe, hogy ők most jászának. *Gözmözöny* az a bucka tejétén. Most próbálják ki csak, még az ajtaja sincs meg, ez a hajlított pléh lesz a boltozata.

— Hát maga az ajtaja miből lesz, tán „előle“ lesz? Ezt én kérdeztem.

Rám néz. Majd hozzá teszi:

— Én tudom, mi az „előle“? A szegediek elnevezése az, én beszéltem már odaváló emberekről, az idevaló nép „tévnék“ mondja.

— Hát a csövet hol vettétek?

— Otthon rossz tepszi darabot találtam, azt göngyöltetem össze, dróttal meg szorozta huztam, sár tapasztja a nyílását végig.

— Végtere is, mire jó az a készség nektek itt, le Sándor?

— Ide *teremtöltük*, hogy füstöljön. Szeretem, ha füstöl. *Hadd füstöljön!* — Inlett hozzá a kezével.

Mondotta és állt a domb tejétén, a botot jra a hóna alá fogta és nézte a füstöt gyönyörködve. A tűzöl, fűradózó, munkálkodó kis pajkosokat észre se vette. De

nem bántó kézmőszodalat, amellyel azt a krajcárt elhár totta magától. Szólt is valamit, tán azt, hogy „nem“, tán hogy „nem lehet“ nem emlíkszem rá; csak azt tudom, hogy nagyot nőtt a szemem elől a pompás kis magyar ember. Az önézet, a méltóság érzése, hogy nyilatkozott meg benne? A a cukorra szánt t a fillérből hogyan osztokodjon egy Budai Sándor, aki mellesleg már a szivarból kikapta a részét s hozzá kétszeres réz járt ki neki!!

Királyfihoz méltó eljárás és magartartás!

Ez az, amit se bonne-ok, se nevelők, se házitáranók a gyerekebe belevenélni nem tudnak. Ezt csak a születés adja meg. Igazán nehéz töltük a megválás, hisz annyi a kedves, a napstéses meleg ott a közvetlen közelükben.

De menni kell, hosszú az út még be Halasig és a vasút bolondos pontosságát kíván. Kocsink megindul; de a szivem ott marad a gyerekek közt, a bucka hajlatánál még visszafordítja a fejemet; a csavarulatnál még egy tekintettel hadd búcsuzzam tőletek ti, kis apróságok és emellet egész emberékek!

Azt, hogy a szavatolást kizáró ily okok fenforognak-e, vagy sem, a posta-igazgatóság gondos vizsgálat alapján állapítja meg. Per esetére az ellenkezőnek bizonyítása azt terheli, aki igényelni léphet föl.

Az új rend lényege a postára nézve az, hogy a fősúlyt annak a feladterítésére fogják fordítani, hogy a csomag vagy egyéb küldemény szállítási ideje alatt, a háborús viszonyból kifolyólag veszélyeztetve van-e, vagy a rendes szolgálatban zavar állott-e be? Ha ezek az okok nem forognak fenn, úgy feltéve, hogy más kizáró ok nincs, a posta kárterítést fog fizetni.

Az ajánlott levekre ellenben egyáltalán nincs kárterítés.

Az új rend minden bizonylat nagy örömet fog okozni nemcsak az iparos és kereskedő körökben, hanem a közönség más köreiben is. — Igaz ugyan, hogy a közönség bizalommal viseltetett eddig is a posta iránt, még is ez a reform teljes megnyugvást idéz elő és minden kétséget kizár a küldemények kézbesítése körül.

A rendelet külön intézkedik a harctéri küldeményekről. Erre vonatkozólag a következőket tartalmazza a rendelet: „A tábori postai viszonylatban a posta rendes menete állandóan megzavarhat tekintendő. Itt a küldemények állandóan veszélyeztetve vannak, ezen viszonylatban tehát a posta semmiféle küldeményért nem is szavatolhat.”

Az új rend márciusban lép életbe. Március hóban lejtendő csomagokra tehát már az új rend az irányadó. A postaigazgatóság már ennek alapján adta ki határozatát.

Mindenestre érdekes lesz annak megállapítása, hogy vajon megzavartnak fogják-e majd tekinteni azt a postai forgalmat, mely olyan vasutakon bonyolódik le, ahol katonai vonatok közlekednek, vagy amely ma fõvonal.

hisz e nélkül nem is volna igazi turáni. Ez a kis zsarnokság hozzátartozik a ranghoz

Vig Albernek szántam ezt a kis rást, az országos iparkutatás főigazgatójának s a Gyermekegyintéző Társaság tagjának. Most esztendeje a kis *kapás gyerekek* vette föl Nagykitörésről egy állami faragó iskolába.

Lele és szeme van a magyar gyerekre. Iparunknak, művészeitünknek, kereskedelmünknek ugyancsak nagy szüksége van arra, hogy a nemzeti haladás, főváirágás eszközeit a magyar géniusz teremtő ereje adja és bocsássa fiai rendelkezésére. Fiai pedig megfelelő tanítéstebe jussanak.

Az *alkotás és teremtő erő* igenis; a nemzet fönnmaradásában ékesen bizony önmaga és a nemzet mellett és ez istenálásnak kényes tudatában is van a magyar, könyveden bának a teremtés ügyével, ahogy nyelvkincesi is mutatják.

„Egy *teremtés alatt* megforduljatok a tanyáról te!”

„Eldörtemtem én azt tekinties uram.”

„Az isten is katonának teremtett.”

„Nem is *teremt*! ztem bérésnek, viláslának.”

r. r.

Fõhadiszállásunk hivatalos jelentése.

Budapest, március 26.

Hivatalos jelentés:

A Kárpátokban a heves harcok tovább folynak. Ismételt orosz támadásokat úgy nappal, mint az éj folyamán visszavertük. Az általános helyzet változatlan. Zaleszkytól délre fekvõ területen csapataink elfoglaltak tizenegy orosz támaszpontot és több mint ötszáz oroszot elfogtak. Az orosz-legendérelt fekvõ Paracs helyiségi templom tornyát tüzérsgünkkel fel kellett gyújtatnunk, mert megállapítottuk, hogy ellenséges tüzérsgünk megfolyó állomásul szolgált.

Höfer altábornagy,
a vezérkar fõnökének helyettese.

Jelentés a német fõhadiszállásról.

Berlin, március 26.

A nagy fõhadiszállásról jelentik:

Nyugati hadszíntér:

A Verduntól délkeletre esõ Maas-magaslatokon a franciák Combrésnál erõs támadással megkezdtek ellásaink elfoglalását, de kemény tusa után visszavetettük õket. A Hartmannweiler-köpin a harc még tart.

Keleti hadszíntér:

Az oroszoknak Augusztovtól keletre levõ fõsorosok elleni támadását visszavertük.

Legfõbb hadvezetõség.

A földmívelõk verejtékcséppjei.

A „Gazdaszövetség”, a Magyar Gazdaszövetség hivatalos lapja agitációt indított a falvatban heverõ, vagy elrejtett pénzeknek a hitelszõvetkezetekben való elhelyezésére. A békétõs után meginduló nemzeti tévékességben — agymond — nagy szerep vár a mezõgazdaságra, melyet mindenképen beteljessebbé kell tenni, hogy függetlenségünk biztosítsa és gazdaságilag is nagyatalommal tegyen bennünket. Tíz százalékos pénzzel nem lehet gazdálkodni, csak tengõdni és csõdbe jutni. Ennél olcsóbb pénzre lesz szükségünk, hogy a belterjes gazdálkodásra átérhessünk. Olcsóbb pénzrõl csak magunk gondoskodhatunk, ha a mindig rendelkezésünkre álló hitelszõvetkezeti tókeerõt gyarapítjuk. A földmívelõ nép önmagának tesz jót, a saját jövõjét alapozza meg, ha már most siet félrelehetõ pénzt a hitelszõvetkezetekben elhelyezni takarékbetétként. A szõvetkezetek ezek a biztos erõsségek, ezeket kell még erõsebbé tenni. Ami pedig a szõvetkezetek iránti bizalmat illeti, elg talán arra hivatkozni, hogy a falusi hitelszõvetkezetek ma már 120 millió koronánál több betéttel s felszáz milliónál több saját tókéval rendelkeznek. De a milliós biztisítétek mellett azt sem szabad elfelejteni, hogy a szõvetkezetek sohasem hagyják cserben a földmívelõ népet, annak még a legválságosabb idõkben is védelmére állanak. Hogy csak egy említessék, ugyan honnan venne most a kiszáda kölcsönt vetõmagra, ha a hitelszõvetkezetek s az Országos Központi Hitelszõvetkezet nem adna? Ha ez az agitáció sikerrel jár, bátran nehetünk a jövõbe, mert olyan pénzerõ fog a földmívelõ népre rendelkezésre állani, hogy a mezõgazdaságot fellendítve, továbbra is föléjleszõje lesz a magyar iparnak és a magyar kereskedelemnek.

Használjunk hadisegély postabélyeget.

Tûzoltóink mult esztendeje.

Onkéntes tûzoltó testületünk f. hõ 21-én tartotta meg rendes évi közgyûlését, mely alkalmammal Cseri László elnök, fõparancsnok elõterjesztette a derék testület mult évi mûködésérõl szóló, minden részletere kiterjedõ jelentését. Az elnök jelentését, mely hû tûkõrellen hathatós védelmének városunkban, az alábbiakban közöljük:

„Testületünk nemcsak mûködésérõl — az 1914. évi munkásságáról — adok számot a mai nagy és megrõzó világ-események hatása alatt. A nemzetek és országok titáni küzdelemben harcvisz s lelkünk kísért hatáni hû szívainak, drága honfitársainak és dicsõ, nagy szövetségeseinknek minden lépését. Az õ nagy áldozataik s halalmegvetõ bátorságuk legyen a mi eszményképünk a hazaszeretetben s így városunk közönségének személy- és vagyoni biztonságának védelmében. Szálljon lelkünk hõ imája a világ és hadak urához, hogy adjon áldást az igazságért, becsületlenségért és édes hazánk nagyságáért küzdõ gyegvereinknek, boldogságot és örök békét országunknak. Törõlje le szeliden a bánatot, a szenvedést lelkünkõrõl, adjon vigasztalást a nehéz sebekre, hiszen édesintõl tanultuk meg, hogy nem szenvedés és bánat a vérel áztatott anyaföld õlen meghalni, mert abból a boldogító szabadság virága nõ.

Tisztelt közgyûlés! A mai napra egybehevõtt gyûlésünket csupán a szokásnak kedvéért — egyszerűen és minden külsõségekeltõl menten — röviden õhajt megartani, hogy ezzel is kifejezést adjunk ama tiszteletünk megnyilvánulásának, melyet a mai nagy események és a harctéren küzdõ tagtársaink iránt is érzünk. Miért is mindenek elõtt a legõszintõbb elismeréssel

emlékezem meg testületünk távol levő vitéz katonáiról, akik mindnyájunkért küzdenek és fáradnak és közülük már többen hősi halált haltak — tanúbizonyságot tevén arról, hogy ők nemcsak testületünknek, hanem hazánknak is bátor katonái voltak, akikről a háború lezajlása után a megfelelő módon és célból még megfogunk emlékezni. Indítványozom, hogy a harcterén küzdő, derék társaink önfeláldozó szolgálatai elismeréséül emléüket minden időkre jegyzőkönyvileg megörökíteni méltóztatassék.

Testületünk működő tagjait illetőleg még egy kedves eseményről kell megemlékezni, melyet örömmel tesztek meg, miután egy új élet derengő hajnalát vélem benne felfedezni és a melyet a közelmisérség zálogául kell tekinteni. Ez az esemény a nagykörösi kereskedő ifjak egyesületéből még inton maradt tagoknak az a szép és lélekemelő elhatározása, hogy testületünkbe működő tagokul lépnek be és nem csupán a háború tartamára, hanem azon megfontolt és rájuk való komoly elhatározással, hi ggy testületünk minden időkre tagjai lesznek.

A legteljesebb elismeréssel és örömmel veszem tudomásul a kereskedő ifjak eme szép érzésének megnyilvánítását, még pedig két oldalas okból: elősegült ugyanis a nemes emberbaráti célt közlő társulatunk felvirágztatását, miért is részesevé válnak ama közmegebecsülésnek, amelyre maguk mellékök lesznek és viszont a hadban levő túlzóitink helyettesítése által tesznek nagy szolgálatot városunk közönségének.

Üdvözlöm a kereskedő ifjakat a magam és az igazgatóválasztmány nevében testületünk körében — azon fő óhajom kíséretében, hogy vájjon működésük dszére a társadalmi életben olyan erővel és a lelkesedés tüzevel, mint a melyt a túlzóitói intézmény megérdemel.

Az 1914. július havában elrendelt mozgósítás folytán testületünk működése nagy mértékben csökkent, amennyiben a taglétszám a minimális fókig esett. Hála azonban a gondviselésnek, a tüzészek száma ez évben oly csekély volt, hogy szinte páratlanul áll az elmúlt évekhez hasonlólv.

1. Január 30-án éjfélt után 2 óra 20 perckor a rendőrség utján telefonon jelentették, hogy a Pláger József-féle l. k. 11. sz. házán belső tűz van és a minimálszal való segítséget kérték. A tűz színtelyére érve, látta az őrség, hogy a tűz még 10 minimax sem lett volna képes elolniti és így történt, hogy a rendes fecskekendő és szerkosz: ezután kellet oda szállítani, amely munkálattal teljesen idő vesztéség állt elő.

2. Február 21-én éjfélt után 1 óra 20 perckor a központi őrséget szóbelileg értesítettek arról, hogy a X. ker.-ben a Szabó József-féle ház déli végéhez épített kamra kigyulladt. A 2 fecskekendővel kivonult tűzoltóság nagyobb kár nélkül oltotta el a tüzet.

3. Ápr. 4-én d. e. 11 órakor Szabó Balázs X. ker.-ti házáán a disznóólban felhalmozott szalma gyuladt meg, de még idejében oltották.

4. Július hó 4-én d. e. 10 óra 50 perckor telefon utján értesítést nyert az őrség,

hogy a Segesvár-féle asztalos műhely kigyulladt. A kellő időben megérkezett tűzoltóság sikerrel működött.

A város külterületén a 2-ik, 4-ik és 6-ik járásban voltak nagyobb tüzek, amelyek takarmánytelek égéseiből eredtek.

A czeplédi hengermalom tüzeinek eloltásánál közreműködő tűzoltóink napidját és egyéb költségeket 108 kor. 94 fillért a részv. társaság megtérítette s ezen közlöményi szíves tudomásvétel végezt közlöm.

Őrszolgálatunk 24 telefon állomásán kifogástalan volt. Őrszolgálat 98 esetben teljesítetett. Tüzrendőri vizsgálat, valamint szakértői vélemény adás céljából 58 felügyeleti. Géppróbák ellenőrzése és felügyelete 32 esetben eszközöltetett.

Mentés és első segélynyújtás túlzóitink által 4 esetben teljesítetett. Hivatalos tüzészetünk által végzett fertőtlenítés száma 408 volt.

Gyakorlatok a körülményekhez képest csupán a mozgósításig voltak teljesíthetők. Működő tagjaink a magyar orsz. tűzoltó-szövetség segélyző pénztáránál kivétel nélkül a balesetre — biztosítva vannak. — ahol egyes tagok 1000 koronaig terjedhető segélyben részesülhetnek.

Március 15-ét a régi szokásnak megfelelőleg az 1913. évben is megtartottuk, illetve megünnepeztük, bajtársias összejövetelt és esti társasvacsorát rendeztünk. A szokásban volt egyéb mulatságok — kivéve az év elején — műkedvelői előadással egybekötött bábi mulatságot, amelyen az Urak és Parasztok című színművet adtuk elő 2-szer is nagy és fényes sikerrel — tekintettel a közbejött hadiállapokra, elmaradtak.

Testületünk pártoló tagjainak száma 120. Tagjai vagyunk jelenleg is a Magyar Országos és Pestmegyei Tűzoltószövetségnek. Működő tagjaink létszáma 55. Ezekből hadban van 25, jelenleg szolgálatban áll 30. Sajnálattal kell jelentenem, hogy az 1911. évben kért szerkoszít a város képviselőtestülete nem adhatta meg. Méltóztatassék felhatalmazni az igazgatóválasztmányt, hogy az erre vonatkozó kérelmet annak idején a város képviselőtestülete elé terjesszesse.

Az igazgató választmány a szükséges képest többször ülésezett és a tőle teljesebb jóindulattal igyekezett a testület érdekeit képviselni és anyagokban is támogatni. Saját hatáskörében is megállapította, hogy 1914. évi bevételünk 2380 58 kor., kiadásunk 1640 kor. 70 fill., maradványunk 633 kor. 86 fillér volt, mely maradvány abból állott elő, hogy az előírásnyitva vett kiadások a háború folytán nem teljesítettek. Testületünk felszerelése ez idő szerint kifogástalan. A tűzoltási szerek mennyisége és minősége, valamint a szerár és megyei tüzrendészeti felügyelő által megvizsgáltatott, ki a tapasztalat fölött teljes megelégedését fejezte ki.

A megyei tüzrendészeti szabályrendelet szerint városunk is kötelezve van tüzrendészeti szabályrendeletet alkotni, amelynek elkészítésével a tűzoltóparancsnokság a rendőrkapitány bevonásával bizatot meg. Azonban ez is épen úgy, mint a Nyiregyháza tervezett országos szövetségi nagygyűlés és versenykörtalot a háború befejeztével nyer elintéztés.

Ezekkel tisztelt gyűlés befejeztem testületünk 1914. évi működéséről szóló jelentésemet és szíves legőszintébb szeretetlel mondok hálás köszönetet testületünk alapító, pártoló és működő tagjainak, városunk

képviselőtestülete és tanácsának ama szíves előzettségéért, áldozatkészégetéért, amelylyel testületünk fennállását elősegíteti, annak nemes virágzását támogatni szívesek voltak.

A NAGYKÖRÖSI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

A Gazdasági Egyesület évi rendes közgyűlését március hó 28-án d. u. 3 órakor tartja az egyesület központi helyiségében.

Tárgy:

1. A választmány jelentése.
2. Számvizsgáló bizottság jelentése.
3. Közlésgyűlési előirányzat.
4. Alelnök választás.
5. Választmányi tag választás.
6. A kisorsolt egyharmad rész helyének betöltése.
7. Jelentések.
7. Indítvány. Katonai árvcárnak egyes gazdákнал való elhelyezése tárgyában.

A közgyűlésre külön meghívók nem küldetnek szét.

A repámog megérkezett értesítjük a tagokat, hogy az előjegyzett mennyiség naponként délután 4—6 óráig az egyesület központi helyiségében átehető.

Az egyesület pénztárnokának hadba vonulása miatt a gazdasági egyesületi illető mindentel befejezés naponként délután 4 órától 6 óráig eszközöltető a titkári hivatalban.

HIREK.

Búcsúzó.

— Hadbavonulásomkor. —

Oda megyék és is, hol a halált osztják.
Honnán a hősök a győztes zászlót hozták,
Meg is halok bírták, ha Isten akarja:
Szabadság rózsáit honlivér fakasztja!
Lángban ég az aggok, a hős ifjak arca,
Mikor indának az élet-halál harcra.
Egy honfi se meg el búslakodva, sirva,
Győzelem, dicsőség van zászlónkra rva.

Királyom varázsos, hí vő szótára
Dús kincsekkel telt meg a haza oltára.
Mint egy ember, magyar népünk talpra állott:
Levérjük mi, ha kell, az egész világot!
Mit a gonosz ellen szép hazánkon ejtett,
Égeti az a seb a mi szívünkelt.
Fut majd előlünk a világ sok zsarnoka,
Mikor újra suhog az „Isten ostroma“!...

Most, hogy utra kelek, nem kérem az eget,
Hogy vésztlő megővja árva életemet,
Csupán arra kérem, magyarok Istenét:
Védje, oltalmazza Árpád hős nemzetét!
És ha korai sír domborul felettem,
Légyem gyászukra, aikat szerettem,
Hogy ki honiért halt, nem halt meg hiába,
Porából nől ki a szabadság virága

Gold István.

— Varga József zenetanár Kecskeméten látja el Mészáros János ref. lelkes felkérésére folytatott a husvét szent ünnepek alatt a református templomban az egyházi zenei szolgálatot. A kecskeméti kántora hadban van az érdekes lelkipásztor így gondoskodott a hívek áhitátlak művészi kíséretéről. Nótáinak már virágvasárnapon megzendült tudásának, tehetségének, művészi ihletének szárnyaló hangjait a kecskeméti öregtemplom orgonáján s folytatja nagypénteken és husvétkon.

— A református templomban a perselyek Virágvasárnapján a Gusztáv Adolf Egylet, Nagypénteken az ársvakát gyámoltó Nagypénteki Társaság, a husvét ünnepek alatt pedig az elesett katonák szükségessorsu árvi segélyezésére lesznek kitéve.

— Linz hangverseny Ke cskeméten Linz Jenő zongoraművésze márc. 22-én, hétfőn d. u. 6 órákor Kecskeméten, az „Othton” dísztermében zongora hangversenyt rendezett. Linz a kecskeméti zeneiskola tanára volt, s most Hágába hívták meg az ottani mesteriskola igazgatójának. Ez a koncertje búcsú volt a kecskemétiéitől. Linz főleg a Beethoven interpretálásában utóéletlen, mostani hangversenyének a műsorán is csak Beethoven szerepelt. Kifogástalan művészi játékával nagy zenei élvezetet nyújtott Linz a koncert közönségének. Ezzel a Beethoven műsorával különben a mostoha óriási sikert ért el Berlinben és Schweibach is. A közönség, a Kecskeméttől és a hazajától búcsúzó művészt nagy óvációnban részesítette; a tanítványaitól — akik közé tartoznak a ml kedves zongoraművésznők: Hegedűs Jozefin és Vogel Piroksa is — gyönyörű bábkörzést kapott. — A koncerten városunk uti társadalmából is nagyon sokan odaát voltak.

— Az ünnepi istentiszteletek sorrendje a református egyházbán. Nagypénteken d. e.: Szűcs Dező, d. u.: Jó Imre, Husvét I. napján d. e.: Patony Dező, ágendázik: Bakó József, d. u.: Jó Imre, Husvét II. napján d. e.: Bakó József, ágendázik: Patony Dező, d. u.: Bagó Bálint, Nyársápaton I. ünnepen: Bagó Bálint, Felsőjárásan II. ünnepen: Jó Imre predikál és urvacsortát oszt.

— Az ünnepi istentiszteletek sorrendje a róm. kath. egyházbán. Virágvasárnap: a barka szentelés és szent mise fél 10 órákor, mely alatt a passió, Krisztus Urunk szenvedésének története énekeltek, d. u. 5 órákor ker. tantás, utána könyörgés a hábori szerencsés kimenetelért. Nagyszerdán, csütörtökön és pénteken p. u. 3 órákor gyászvescenyé Jermiás próféta siralmival. Nagycsütörtökön és nagypénteken a szent mise reggel 9 órákor, nagypénteken mise után predikáció. Nagypénteken szentségmádság egész délután 6 óráig, amikor szentségbetétel lesz. Nagysonbaton a feltámasztás reggel fél 8-kor kezdődnek, a szerenádszertáriás d. u. 5 órákor tartatik. Husvét vasárnapján szent. mise szent reggel 8 órák és fél 10-órskor. beszéddel, ekkor 9 órákor a felsőjárás iskolában lesz a tanyai híveknél szent tisztelet. Husvét vasárnap d. u. 3-kor vescevény. Husvét hétfőn Nyársápaton lesz az iskolában a tanyai híveknél isteni tiszteletük. Ekkor a líliánia d. u. 5 órákor lesz

— A „Magyar Talizmán” háboraszedű érem és gyűrűk, melyekről Japonek közli számában említettünk, hogy Bajorországban is közkeveltségnek örvendenek; városunkban a róm. kath. plebánián Takács Mihály apátfelbánsónál kaphatók. Ez emlék éremek ár 3 K, amit a hadbavonulások csaldjái legelőzésére fordít a Hadseregvezető Hivatal. Aki ilyen éremet vagy gyűrűt szerez, hazafias, nemes célra áldoz.

— A Vörös Félhold támogatására alakult Országos Bizottság a mult heten megkérte a t. gyűjtő v. tartókat, hogy tekintettel a török pénzügyi év lezárására, a Vörös Félhold javára eddig gyűjtött összegek beküldésével szveskedjenek. Ezt a közleményt egyes t. szerkesztősek félreértették, amennyiben úgy vélték, hogy ez a felszólítás a gyűjtés végleges lezárását jelenti. Az Országos Bizottság most ezton óhajtja, a támadt félreértéseket eloszlatni, közölve, hogy az eddig begyűlt összegeknek a Vörös Félhold igazgatóságához való átutalása korántsem jelenti a gyűjtés befejezését. Az Országos Bizottság halásan közöni a t. gyűjtőv. tartóknak a hazafias ügy iránt eddig tanusított szives jóindulatát és kéri őket, hogy munkájában tovább is hasonló nemes buzgalommal támogattni szveskedjenek.

— Irma napi köszöntő. A sebesült katonák há dja. Csütörtökön volt a neve napja K. Faragó Irma úrhölgynek, a jétékonygyélet, a Vörös-Kereszt Egyesület és a Szanatórium egylet lenkült szívé, nemes leiki elnokójének. Délután, mielőtt elereddött volna régi jó kőrösi szokás szerint a díszes vendég óváción felvonulása, Takács Mihály apát-plebános, kórházunk igazgatója vezetésével megjelent az ünnepeit háznál három sebesült katoná apontunk: ifj. Pesti Pál, B. Faragó Dénes és egy lengyel vitéz. Eljöttek, hogy a hála és köszönet szívből fakadó áldás kívánatát kifejezzék annak nevenapján, ki a női lélek egész gyöngédségével, a szerető sziv minden melegségével hordozza kórházunk gondjait s lankadatlan buzgalommal annak élető telke, a sebesült hősöknek öríz és vizsgálatni angyalja. Takács Mihály megindult szavakkal tolmácsolta az egész kórház hájját és szeretetét Faragó Irma iránt s inaszerű lólaszban kérte a Gondviselés áldását éltére; Pesti Pál magyarul, a helybeli lengyel katona németül az idegenből ide hozott apoltak nevében mondott köszönetet az önneláldozó, nagylelkű munkáért... Mi, amikor a legnemesebb emberi érzés, a hála és szép megnyilvánulását maradóan emléklől foglyezük, kívánjuk, hogy a meghatottság könyvcseppje, mely ünnepeitünk szében csillogott, legyen áldásos életén a nemes munka édes tudatának, boldogságnak har-mata!

— A Vörös Félhold jelvényei, melyek kétségkívül a legszebbek az összes most forgalomba hozott jelvények között, most már elég nagy számban készültek el ahhoz, hogy az egész országban elterjedhettek legyenek. A Vörös Félhold támogatására alakult Országos Bizottság kéri az érdeklődőket, azokat is, akik csak a maguk részére akarnak jelvényt vásárolni, de azokat is, akik a hazafias cél szolgálatában ilyeneket esetleg árusítani szándéksznak, forduljanak az Országási épületben elhelyezett budapesti központi irodájához, mely utánvétellel, vagy a darabonként egy korona árának és csomagonként 25 fillér postadíjának beküldésében a kívánt mennyiségű jelvényt is veszen szolgál!

— Cegléd hatóságai intézkedéseket tett a háború okozta rendkívüli viszonyok miatt egyre emelkedő drágaság leküzdésére s a lakosság megélhetésének biztosítására. Mivel úgy az élelmiszerek, mint a túzó anyagok tekintetében szokatlan és indoklatlan drágulás mutatkozott a szomszéd városban, az állandó bizottság a következő úrások intézkedéseket tette:

Ideiglenes városi hízaló felállítást határozta el, melyben szakértő vezetésével ezer db sűrűs árak hízalói. A hízalószükséges kukorica visszatartására lépéseket tesz az Országos Gazdasági bizottságnál és amennyiben szükség lesz rá, hízolt seretteket is bevasárol és haszn rákölt bocsátja a fogyasztók rendelkezésére. Megállapította a tej és tejtermékek legmagasabb árát s megtiltotta a fokának, hogy tejet, baromfit, húst, s általában élelmicikkeket reggel 8 óra előtt vásároljanak. Az érdekeltektől megállapításával megfogja állapítani a hús, szalonna és zsí árakat is. A túzfahianyony ügy seg nek, hogy a város tulajdonát képező Öreg-pusztaán levő lalamennyiséget a szükséghez képest a városba bevittetik és köbméterenként a közönség rendelkezésére bocsájják. Hasonlóképpen a már m. mázsnánté 12 K-ra felszokott burgonya ár leszállása érdekében a sörégi krumpliót a szükséglet szerinti mennyiség vizsáfolgáit tartani. Felsőloruk az előrelátó, okos intézkedéseket, hogy rámutassunk: mily uton-módon és mily alaposan lehet biztosítani a közönség ellátását meg a legnehezebb megpróbáltatás napjaiban is és ezzel példát állítsunk a ml városunk polgárságának a helyes magatartásra. A ml élelmiszer bizottságnak is megtesz minden lehetőt a drágaság korlátozására; rajtuk áll, hogy önző érdekeink bölcs mérsékléssel s tulizott nyereszékkel gygyólt vezérele ne fokozzuk a már úgy is súlyos terheket.

— l j pályázat a város nyomtatványainak az előállítására. Több hónapja már, hogy a város pályázatot hirdetett a városi nyomtatványoknak az elkészítésére. Székely Albert nyomtatványos tette a legelőnyösebb ajánlatot, így ő nyerte el a megbízást a nyomdai munkákra. Közben azonban egy közgyűlésen felszóllalt Danóczy Antal, hogy a Bazsó és Ottinger nyomdák hajlandók ugyanannyiért elvállalni, mint Székely, adata tehát a közgyűlés a nyomdai munkákat nek két felnyomdának. A közgyűlés ezt el is határozta, hogy a Székelyt megjelölték ezt a közgyűlési határozatot és a vármegye meg is semmisítette ezt. A képviselőtestület a törvényhatóság határozata ellen szintén lelebezéssel állt. Most érkezett meg erre a miniszter határozata, aki színtérn a vármegye határozatát helytlen és érendelhet, hogy új pályázatot írték ki a nyomdai munkák előállítására.

— Hősök Albuma. Olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg a „Hősök Albuma” iránt városunkban, hogy Király Pál ur, az album szerkesztője és kiadója tekintettel a nagy közönség kívánságára, az alirási időket meghosszabbította. Így tehát a felnyepéket mindazok, akik eddig még nem adták át, Székely Albert könyvkereskedésében továbbra is ádhatják. Itt említnék meg ismétellen, hogy az igen szép és díszes album ára mindössze csak 12 koronába kerül s ez az összeg is két részletben fizethető. Tekintettel az óriási anyag szakszerű feloldozására s az igen szép nyomdai kiállítására mondhatni, hogy a jelzett árban még a legszertényesebb helyszereiben levők is örökbeccsü emléket juthatnak a Hősök Albuma megrendelésével.

— Orosz katonák a halasi határban. Kiskunhalasi lapírunkban olvassuk: „A Halashoz közel fekvő Tajó pusztán rendőrszékünk 2 orosz szökevény katonát fogott el. Hogy az orosz katonák hogy kerültek Tajó pusztára, azt még nem sikerült megállapítani. Az esetről alant tudósítást kaptuk: Március hó 14-én este egy 10 óra tájban megszólt a rendőrség telefonja. Tajó pusztáról a vasuti őr jelentette a rendőrségre, hogy két orosz katonát bujdosik a határban.

A rendőrség rögtön a helyszínre sietett, hol csakhamar sikerült neki a két orosz katonát elfogni. A katonákat behozták Halasra. Tolmács által történt kihallgatásuk alkalmával elmondták, hogy Szergejev Alexander és Vinakov Ivánnak h vják őket, Galciából szöktek meg és 32 nap óta bujdosnak az országban. Egyedül vágyuk az volt, hogy Romániába szökhessenek. A két katonán pusztán kívül teljes jó felszerelés volt. Találtak náluk kenyeret, aót és paprikát, amit a lakosságtól koldultak. Amikor melegt ételt adtak nekik enni, nagyon hálaadókká s elmondták, hogy 1 hónapja már annak, hogy melegt ételt ettek. A rendőrségen az a vélemény, hogy a két orosz katonát valamelyik magyarországi fogolytáborból szöktek meg s nem Galciából. Intézkedés történt, hogy a katonákat a szabaddal katonai parancsnoksághoz kísérjék.

— A Vörös Félhold jelvényei. A Vörös Félhold támogatására alakult országos bizottság művelési kivitel jelvényeket készített, melyeket országszerte a török testvérmemzet sebesülteinek javára árusít. Aki ezt a jelvényt feltűzi, egyrészt a magyar-Török testvérség mellett tűntet, másrészt pedig a Vörös-Félhold magyarországi gyűjtését gyarapítja. A szép jelvény ára 1 korona, aki venni akar, legyen szives levelezőlapon a Vörös-Félhold bizottsághoz (Budapest, Országúthoz) fordulni érte.

— Nagy bajok vannak most mindenfelé a kékűvel, mert a készletek kicsinyek és ami kapható, az rendkívül drága. A két gálcot szőlőpermetezésnél nem lehet helyettesíteni, ellenben a tavasi vetésnél a mag csávázására igen jól helyettesíthető Corbin magvédő szerrel, mely a mai viszonyok között olcsóbb, mint a kékáig és alkalmazásának egyszerűsége, valamint üzők elleni megbízhatósága miatt, a legnagyobb figyelmet érdemli. A gazdaközönség jól teszi, ha már idejkorán elátja magát Corbin magcsávázó szerrel, mert a vasúti szállítás nehézségei igyis meglassítják a szállítást. Tudomásunk szerint a Corbin használható tavasi és őszi vetésnél, buza, árpa, rozs, zab és kukorica csávázáshoz. A Corbin nemcsak üzők ellen védi a magot, hanem egyszerűsége miatt a gazdát varjúk, galambok, egerek kávévesztésű is az elvetelt magról, mert a Corbinnal csávázott magot ezek az állatok utálják. Ezen kiváló szer már Magyarországon is gyárják, még pedig Lipseten Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyárában. Nevezett gyár mai eddigi cikkével is, pl. a lyovformai országos hírre tett szert.

Irodalom.

** „Szárnyasaink.” Képes baromfi és galamb tenyésztési szaklapból ingyen küld műtárgyszámat a „Szárnyasaink” szerkesztőhöz, Budapest, II. Kapás-u. 12.

** „Vadászat és Állatvilág.” Képes vadászati, vad és öbtenyészési szaklapból ingyen küld műtárgyszámat a „Vadászat és Állatvilág” szerkesztőhöz. Budapest, II. Kapás-u. 12.

** Az Élet szépirodalmi és művészet hetilap (szerkeszti Andor József) március 28-iki számában rendkívül érdekes képek, illusztrációk díszében egész sorát közli a kitűnő cikkeknek, szépirodalmi olvasmányoknak. A aprak között külön érdekesége dr. Prohászka Ottokár virágvasárnapi cikke. A szépirodalmi olvasmányok között Zsoldos László és Fehér Ákos novellái és Hany István versei találjuk. Zoltán Vilmos a kenyer múltjáról mond el érdekes dolgokat illusztrált cikkében. Sienkiewicz Henrik Sivatagban, őserdőben című nagy-érdéki regényén kívül a Kultura és Hétlő-hétre érdekes, tartalmas rovatok egész tük ki a magas nivóju tartalmaz. A kitűnő lapot melegen ajánljuk. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15. Előfizetési ár félre 10 korona. Műtárgyszámat készséggel küld a kiadóhivatal.

Szerkesztői üzenet.

K. N. — Kistélek. A tartalmas cikk, amint látni lehetők, a mai számunkra maradt: közben más, sűrűs dolgokat kellett leadnunk. Köszönjük a többszöri szives küldeményeket, kérjük szives támogatását a jövőben is. A kölleményeknek készséggel nyitunk teret. Hálás üdvözet.

Közgazdaság.

Piaci árjegyzék.

Nagykőrös, 1915 március 26.

I. Élelmiszerek.

(Tejtermek, tojás, kenyér.)

Tej 1 liter	32
Turó, 4 csomó	20
Vaj, 1 drb.	30
Tejföl (1 mérték) 2 dl.	30
Tojás, 1 drb.	30
Tojás, 4 drb.	40
Tojás, 100 drb.	10.—
Tojáskenyér 1 kg	—
Vegyes kenyér	46

II. Baromfi-piac:

Sóvány kacsa	1 pár	12 —
Pulyka	kg.-ként	2 50
Hízott lud	kg.-ként	2 50
Sóvány lud	1 pár	26.—
Tyúk	1 pár	10.—
Csirke	1 pár	3 20
Idei sóvány liba	1 pár	—
Káppan	1 pár	12.—
Gyöngytyúk	1 pár	—

III. Gabona-piac:

Tiszta búza 100 kg.	—
Rozs	—
Kukorica	—
Krumpli	12 —
Széna 1 mázsa	12.—
Szalma 1 kocsi szám	20.—

Ferencvárosi sertésvásár.

A Nagykőrös és Vidéke eredeti tudósítása. A Budapesti állatvásár r.-társaság jelentése

1915. március 18-16 márc. 25-ig.

Felhajtás 7315 drb. sertés, 226 darab südő. Heli állagárak, párjára 40 kg. élet-súly 4 százalék levonással.

Pr ma nehéz sertésekért	359—361	1-ig
" közép	361—370	—
" könnyű	352—371	—
Szedett	340—355	—
" nehéz öreg	300—320	—
" nehéz öreg	329—335	—

A h. e. elején az uzlet a kisebb felhajtás miatt emelkedett árak mellett szállár volt, hét végével azonban csendesebb lett, mert a hozatalok könnyebb áruban a szükségletet meghaladták. Hízott sertés ára tartott.

Varroda megnyitása.

A nagy érdemt közönség szives tudomására adom, hogy Gáspár Imre ur házában

X. ker., Losonczy-utca 69. szám alatt, Dr. Ulrich Ede orvos volt lakásán varrodát nyitottam

A francia és angol szabáztartott Budapestén sajátította el, mintegy 7 év óta itt Nagyköőrösön Révész József és utóbb Dobozsi Gábor :: varrodájában működtem. ::

Azon biztos tudatban, hogy a n. é. hölgy közönség legkényesebb igényeit kielégítek, szives pártfogásukat kérve vagyok

teljes tisztelettel

Horváth Karolin

Lakásom: Dr. Ulrich Ede ur orvos volt lakása X. ker. 69.

3-2

Elsőrendű vetőmagbúkkönyv és répamag különböző fajokban kapható:

Adler Nándor
gabonakereskedőnél
Kecskemét, Csongrádi-u. 2.

A közelgő husvétlünnepekre.

mindenki izlésének megfelelő husvétli levelezőlapok és válasszékban és jutányos áron kaphatók

Székelly Albert

könyv- és papírkereskedésben.

Küldjünk katonáinknak thermos üvegeket, teát, konyakot, likőrt, csokoládét, caca-t. — Az adományokat köszönettel fogadják s a hadtárpárancsnokságokhoz juttatják a honvédelmi miniszterium Hadségügyez Hivatala, Budapest, IV. Váci-utca 38.

A Vöröskönyv, mely az elmúlt hetekben jelent meg az Osztrák-Magyar monarchia külügyminisztere által kibocsátott Vöröskönyv, amely tartalmazza a monarchia összes háboros dokumentumait, az elenséges állammal folytatott tárgyalások, jegyzékváltások és bizalmas jelentések hiteles szövegét hivatalos magyar fordásban. Ezen könyv amely kell, hogy mindenkit érdekeljen, kapható koronáért Székelly Albert könyvkereskedésben.

Sírkő raktárunkat, amelyet a legújabb modern kövekkel egészítettük ki, ajánljuk a n. é. közönség b. figye mébe, valamint felelünk, hogy a temetőben mindennemű javítások és árhozásokat ellátunk. Singer Márk, Neu Szamos és T. u.

Tábori posta dobozok 100, 150, 250 és 350 grm. tartalomhoz 6 fele alkalban kaphatók Székelly Albert könyvkereskedésben.

Földbirtokosaink figyelmébe ajánljuk Dr. Keleti és Murányi cégek mai hirdetését, mely a tavasi vetés és az ideai aratás érdekében fontossggal bír.

Kiadó földek.

Labancz Mihályának a gógányi rétben két részben is 50 és 30 hold földje 1915. évi szeptember hó 29-től több évre kiadó. Ugyszintén X. ker. 29. számú háza örök áron eladó, el nem kelés esetén május 1-től haszonbérbe kiadó; értekezni lehet I. ker. 30. szám alatt. 6-2

Szakáll Gyulának a Hangácsos 21 hold szántó tanyás földbirtoka 1915 október 1-től több évre haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a fenti tulajdonossal IX. ker. Szolnoki u. 11a sz. alatt.

Iff. Pesti Balásznak Nyársápaton Tancsa István ur szomszédságában 31 katasztrális hold tanyás birtoka, mely jelenleg parlagon hever, folyó évi május 1-től legelőnek haszonbérbe kiadó; értekezni lehet VIII. ker. 71. szám alatt a tulajdonossal. 1-4

Eladó föld.

Nagyk. Kaszap Lőrinc nyug. tanító urnak, a Nyársápaton levő, mintegy 26 kath. hold szántóföldje, igen előnyös feltételek mellett, örök áron eladó. Vevők jelentkezhetnek a tulajdonos V. ker. 153. számú házában. 3-2

Eladó birtok özv. Szabó László-né örökösének a birtokai: a kecskeméti Szentkirályon 51 hold, a hosszuháti szőlőben 2 hold jó karban levő szőlő, és helyben VIII. ker. 181. sz. alatt ház örökáron eladó. Értekezni ugyanott vagy Ceglédnél III. ker. Jászberényi-utca 32. — Ugyanott 8 quotta fa is eladó. 3-3

Néhai Hartványi Jánosné VII. 223a. sz. alatt lévő háza három vékás területen fekvő gyümölcsös kerttel és szántó földdel és a hangácsos levő ötvéskás területű föld is örök áron szabad kézből eladó; értekezni lehet az örökösökkel a fenti szám alatt levő lakoson Deák Pál, Vizi Jánosné csirke-piacter és Farkas László VI. ker. 86. sz. alatt lévő lakoson. 1-3

Eladó szőlő.

A bokrosi középsőhegy elején a ceglédi országot közelében, Szalay Ambrus ur szomszédságában, 1 hold területű gyümölcsös szőlő, új épülettel és jó ivókutttal, örökáron eladó; értekezni lehet X. ker. Szolnoki-utca 9. szám alatt vagy az irodán.

Gyümölcsfát

és síma szőlővesszőt (Slanka menka, fehér bakar, kövidinka, ezerjő, mustos fehér és olasz rizling) ajánl

Papp Gedeon
faiskola tulajdonos.

Mostani lakásom II. ker. Kossuth Lajos- (ezelőtt Vasuti-) utca 90. sz. Dabizs László kereskedő házában.

Hirdessen A „NAGYKÖRÖS
ÉS VIDEKÉ”-BEN

Eladó házak.

Nagy Jánosnak a róm. kath. temető mellett levő háza, III. ker. 294. sz. mely áll 2 szoba, 2 konyha, istálló, kamra és sertésólból, örök áron eladó, ugyanott egy különálló 1 szoba, 1 konyha és 1 kamrából álló épület is van eladó, el nem kelés esetén haszonbérbe kiadó.

IV. ker. 274. számú ház, melyben 2 szoba, konyha, élelmaszoba, egy veteményes kert van, szabadkézből örök áron eladó. Értekezni lehet X. ker. 272. sz. alatt a tulajdonossal: S. Nagy Jánosnal. 6-6

Czakó József VII. ker. 148. sz. háza örök áron eladó; értekezni lehet VIII. ker. 185. sz. alatt. 24-17

N. Szűcs Ambrus I. ker. 140. számú háza örök áron eladó; értekezni lehet I. ker. 342. sz. házában.

Iff. Dónáth László II. ker. 56 számú háza örök áron eladó. Értekezni lehet mézarszékeiben a délelőtti órákban. 3-3

Kiss László VII. ker. 145. sz. háza, mely 2 szoba, 2 konyha, 2 kamra, istálló és 264 n.-öl területű udvartérből áll, örök áron eladó; értekezni lehet a fenti sz. alatt, vagy az irodán.

S. Nagy Jánosnak IV. ker. 274. sz. alatt levő háza örök áron eladó, mely áll 2 szoba, honyka és élelmaszobából, egy veteményes kertből. Értekezni lehet IV. ker. 272. sz. alatt. 6-3

Karai István-nak X. 194. számú háza május 1-től örökáron eladó, vagy haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet X. ker. 219. sz. alatt. 5-4

Mohácsi Ferenc rendőrhíros I. ker. 32. sz. alatti háza, mely több lakrészből áll. 204 n.-öl területtel örökáron eladó. Értekezni lehet a helyszínen a tulajdonossal.

X. ker. 79. szám. néhai Szentpéteri János háza a gimnázium szomszédságában örök áron eladó. A házban levő végös lakás 2 szoba konyha és padlás fűskamra május 1-től kiadó. Értekezni lehet az örökösökkel. 3-2

Inokai Tóth Dénes VII. ker., Hajnal-u. 146. sz. alatt levő 650 négyzetööl területen fekvő háza és telke, mely áll 2 különálló kényelmes lakásból, egyikben 4 szoba, élelmaszoba, zárt folyosó, alumínium vagy kettős pince, másikban 2 szoba, 1 konyha, továbbá 1 alsó konyha, kamra és istállóból álló mellékepeletről, nagy gazdasági udvarral és mintegy 100 négyzetööl területű csemege szőlős és 350 n.-öl területű jövedelmező gyümölcsös kertből, eszelég 3 részben is, 2 rész épületekkel, 1 rész pedig házföldnek, igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó, értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen, vagy az irodán.

Bán Korsós László X. ker. 126. sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy üzlet van), egy konyha, élelmaszoba, sertésólból és nagy kocsiszínből, egy különálló épület elkerített udvaron, egy szoba, kamra és istállóból, konyhakertrrel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Cseri Ferencnek a VIII. ker. 72. szám alatt levő háza örökáron eladó. — A Hangácsos 24 hold tanyásföldje kiadó. Értekezni lehet a fenti sz. alatt. 4-2

özv. M. Kovács Lászlóné IV. ker. 106. sz. házában egy lakrésze mely áll 1 szoba, konyh padlás, fűszár és istálló, folyó évi május 1-re kiadó. Esetleg örök áron is eladó; értekezni lehet X. ker. 209. sz. alatt. — Ugyanott két sz. szekér és egy nagy rosta eladó.

Kiadó lakások.

Nyikos növérek házában csirke piacon a sarok üzlethelyiség május 1-re kiadó. — Ugyanott egy külbenjárható butorozott szoba (eset-legosztással is) kiadó; értekezni lehet a tulajdonosokkal I. ker. 154. sz. 1

ORSZÁGOS ÉRDEK

hogy az ideit termés fényesen sikerüljön, kötelessége tehát minden földbirtokosnak a tavaszi vetést idejekorán kártevések ellen megvédeni. A vetőmagnak ellessége: a varjúk, egerek, hangyák és az iszók, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kítőnő

CORBIN

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek, valamint gyakorlati gazdák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A CORBIN nem befolyásolja a vetőmag csirázó képességét! Buza, rozs, árpa, zab, kukorica, répakender, konyhavetemény stb. magjainál alkalmazható egyaránt kítőnő eredmény, nyel. A jelenleg drága kékkőbe való csávázás, mely csak iszók ellen véd, teljesen elmaradhat.

Megrendelések idejekorán, lehetőleg azonnal eszközöndék, mert a vasuti szállítási számos vonalon akadályllyal jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást és bizonyítvány másolatokat az érdeklődőknek.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten, valamint a főelárúító: **Kőrösi F. Péter, Nagykörsőn.**

Özv. Kapus Andrásné (szap-panos) I. ker. 240. számú házánál egy külön bejárati butorozott utcai szoba március 1-re, vagy azonnal is kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal.

X. ker. 145. sz. alatt 1 utcai szoba, konyha, mellékhelyiségekkel együtt f. évi május 1-től bérebe kiadó. Értekezhetni Nagy Sándornéval a fenti sz. a.

Gömör Jánosnak VI. ker. 91. számú házánál két szoba, konyha, éleškamra egy üveges azonnal is kiadó. Szintén I. ker. 244. számú háza örökáron eladó, enlem kelés esetén kiadó. Értekezni lehet VI. ker. 91. sz. alatt. 3-2

Fazekas Józsefnek Szolnoki-utca 13. sz. alatti házánál 2 utcai szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, — valamint az V. ker., 148. sz. alatti házánál 2 szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel május 1-től bérebe kiadó. Kis családok előnyben részesülnek.

Körtvélyesi Józsefnek IV. ker. 109. szám alatt levő házánál egy konyha, egy szoba május 1-ére kiadó. Értekezhetni a fenti szám alatt.

Csinos József IV. ker. Rákóczy utca 329. sz. alatti háza, mely áll 2 szoba, konyha, éleškamra pince és több mellékhelyiségekből május 1-től haszonbérebe kiadó; értekezni lehet Dér Pállal I. ker. 294. sz. alatt. 6-3

Ij. Gulácsi Józsefnek V. ker. 6. szám alatt 2 padlós szoba, konyhából álló la és a hozzá való mellék-helyiségekkel, (istálló, sertés ól) külön-álló udvartérrel május 1-től vagy azonnal is kiadó. Ugyanott egy rakás érett trágya is van eladó. Értekezni lehet id. Gulácsi Józseffel V. ker. 37. szám alatt. 10-9

IV. ker. 464. sz. alatt két külön álló épület; mely áll 2—2 szoba, konyha, éleškamrából, hozzátartozó nagy gyümölcsös kerttel, egy, esetleg két részben is örökáron eladó; értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal. 15-6

Vegyesek.

Május elsőjére keresek egy kényelmes nyaralót, szép pormentes helyen, közel a városhoz. Cim a kiadó-hivatalban.

Külféle butor, köztük mosdó márvánnyalappal eladó X. ker. Losonczy-utca 35 szám.

Nagyobb mennyiségű öbe vágott száraz nyárja, ugy szintén néhány hl. kis tisztán főtt nagy részt szilva pálinka és idei vágási akácia róze van eladó. Ugyanott a legszebb faj alma kapható, özv. Bitzó Bálintné umoné Patay-utca 77. sz. 15-8

Egy márvány lapu mosdó, valamint több petróleum lámpa eladó. Hol? megmondja a kiadó hivatal.

Egy igen jó karban levő uri szoba bürgerajutára, mely áll 2 fotel diványból és egy kerek asztalból eladó. Cim a kiadóhivatalban.

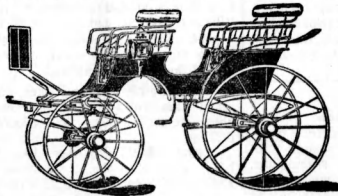
Egy idősebb aszonyt keresek, a ki főzni jól tud, s a házi teendők is vegzi. Jelentkezhet Szolnoki-utca VI. ker. 9. szám alatt délután 1 óra-kor. vagy este 7 órakor.

Gyászjelentéseket

izléses kivitelben 6 koronáért 100-kint készit

Székely Albert

villanyerőre berendezett könyvnyomdája, a postával szemben.

Raktáron tart ugy egyszerű, valamint legdiszesebb kocsikat, ugyszintén nála kecsklámpák jutányos áron kaphatók. Kérve a t. közönség becses pártfogását.

LABANZ AMBRUS

bognár mester (I. ker. 300.) értesíti a n. é. közönséget, hogy villanyerőre berendezett bognármehe-lyében készit minden-féle kivitteli kocsikat. Javításokat elfogad gyorsan és pontosan.

Uj temetkezési vállalat!

Tisztelettel értesitem Nagyköros város és vidéke közönségét, hogy **Kertész Gyula** ur házának udvarában, a postával szemben nagyobb szabású **disztemetkezési vállalatot** nyitottam, ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitteli ércpokorsókból, ternő és bársonnyal való bevonásra alkalmas fakoporsókból, valamint a legdiszesebb kivitteli sirkoszorokból, úgy annyira, hogy disztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is meg tud felelni. — Elvállalok egyszeri temetéstől kezdve a legdiszesebb kivittelig, az alább jegezett árakban:

klotta behuzott szegelt teríték 40 kor. ternóval behuzott szegelt teríték 60 kor. ércpokorsó, szízes melléklettel 180 kor.

Ljonnban készült gyászkoeszimat, minden felszámítás nélkül két lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok társas viszonyban vannak egymással, emelögy a náluk levő árakkal a versenyt mindenkor könnyen felveszem, továbbá mert temetkezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonát képezi, tehát a többiekkel kartelben nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szives pártfogását, mert temetkezésen célja a gyászoló közönséggel nagy pénzt megtakarítani, nem pedig az eddigi egységes kartel árakat fizetni. Kiváló tisztelettel

SCHIFFER MARTON,
rűfős koreskedő, temetkezési vállalkozó.

Nagy választék a legszebb sirkoszorokban!

Hirdetéseket jutányos áron vesz fel lapunk kiadóhivatala.